

කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාර සහභාගීත්ව වැඩසටහන(SAPP) 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය හා කෘෂිකර්ම සංවර්ධනය සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර අරමුදල(IFAD) අතර 2017 ජුනි 26 දින එළඹි අංක 2000001843 දරන ණය ගිවිසුම, 2017 නොවැම්බර් 21 දින එළඹි අංක 2000001984 දරන ණය ගිවිසුම හා 2019 මැයි 16 දින එළඹි අංක 2000002639 දරන ණය ගිවිසුමේ 9.03 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුවට වාර්තා කළයුතු යැයි මා සලකන මාගේ අදහස් හා නිරීක්ෂණ මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අරමුණු, අරමුදල් යෙදවීම හා කාලය

ණය ගිවිසුම අනුව, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය, ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරවීමේ නියෝජිතයා වන අතර කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාර සහභාගීත්ව වැඩසටහන (SAPP) සඳහා පිහිටුවා ඇති ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියෝජිතයෙකු වේ.

වාණිජමය වශයෙන් අරමුණු කරගත් නිෂ්පාදන සහ අලෙවිකරණ පද්ධතියට සම්බන්ධ කුඩා පරිමාණ කුටුම්භයන් 57,000කගේ ආදායම සහ ආහාරයන්හි ගුණාත්මක බව තිරසාර ලෙස ඉහළ නැංවීම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු වේ. වාණිජ හවුල්කාරිත්වයට ප්‍රවේශය, ග්‍රාමීය මූල්‍යයට ප්‍රවේශය සහ වැඩසටහන් කළමනාකරණය සහ ප්‍රතිපත්ති යන සංරචක තුනක් යටතේ ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක වේ.

ණය ගිවිසුම අනුව, ව්‍යාපෘතියේ ඇස්තමේන්තුගත මුළු පිරිවැය රු. මිලියන 17,165 කට සමාන වූ ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 105ක් වන අතර ඉන් රු.මිලියන 8,893 කට සමාන වූ ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 54.4 ක් සැපයීම සඳහා කෘෂිකර්ම සංවර්ධනය සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර අරමුදල සමඟ එකඟ වී තිබුණි. ඉතිරි මුදල රු.මිලියන 3,155 කට සමාන වූ ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 19.3ක් ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් මූල්‍යනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු 2017 ජුනි 26 දින ආරම්භ කරන ලද අතර, 2023 ජුනි 30 දින වනවිට නිම කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු අවසන් කිරීමේ දිනය 2025 ජුනි 30 දක්වා දීර්ඝ කර තිබුණි.

1.3 මතය

2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි වියදම් ප්‍රකාශය හා එහි මුදල් ප්‍රවාහය ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.4 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විසින් විගණනය සිදුකරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර

වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.
 ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය පරීක්ෂා කිරීම සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.
 ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුෂ්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මග හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ,ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශවයන් දැනුවත් කරන ලදී.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.1 නීති, රීති සහ රෙගුලාසි වලට අනුකූල නොවීම

නීතිරීති රෙගුලාසිවලට යොමුව	හා අනුකූල නොවීම	කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සහ 757	වාර්ෂික භාණ්ඩ සමීක්ෂණ මණ්ඩලය පත් කිරීම සෑම වසරකම දෙසැම්බර් 15 හෝ ඊට ආසන්න දිනකදී සිදු කළ යුතුය .	වාර්ෂික භාණ්ඩ සමීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය සිදු කෙරෙමින් පවතින අතර 2025 ජූලි මස අවසානය වන විට අවසන් කාලෝචිත	මුදල් රෙගුලාසි අනුව භාණ්ඩ සමීක්ෂණය

වාර්ෂික භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමට ආකාරයකින් සිදු මණ්ඩලය නියමිත දිනට පත් කර හැකි වනු ඇත. කළ යුතුය.

වාර්ෂික භාණ්ඩ සමීක්ෂණයක් පවත්වා නොතිබුණි. තවද, සමීක්ෂණ මණ්ඩලයේ වාර්තා විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ආ) දේශීය ආදායම් සියලුම රජයේ ආයතන විසින් වක්‍රලේඛයට අනුව, 2025 වක්‍රලේඛ උපදෙස් දෙපාර්තමේන්තුව කාර්තුවෙන් පසු ඊළඟ මාසයේ සඳහා තොරතුරු දේශීය පිළිපැදිය යුතුය. විසින් නිකුත් කරන 15 වන දිනට පෙර ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට දෙපාර්තමේන්තුවට සැපයුම්කරුවන්ට වැට් බදු ගෙවීම් ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. සිපීඅයිආර්/2019/03-1 (Ins. & Cir) හා 2019 දෙපාර්තමේන්තුවට යැවිය යුතුය. ජූලි 09 දිනැති සහ නමුත් ව්‍යාපෘතිය විසින් ව්‍යාපෘතියේ ආරම්භයේ සිටම එම අංක විස්තර සකස් කර දේශීය ආදායම් සිපීඅයිආර්/2021/02 - දෙපාර්තමේන්තුවට යවා 02 හා 2021 අප්‍රේල් දෙපාර්තමේන්තුවට නොතිබුණි. 09 දිනැති වක්‍රලේඛ

3. භෞතික කාර්ය සාධනය

3.1 ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරකම්වල භෞතික ප්‍රගතිය

සංරචකය	2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට		ප්‍රමාදය/ නිරීක්ෂණය	විගණන	කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශයන්
	අපේක්ෂිත භෞතික කාර්යසාධනය ප්‍රතිශතය	ළඟා කරගෙන ඇති කාර්යසාධනය ප්‍රතිශතය				
සමස්ත භෞතික කාර්ය සාධනය	100	81.8	මෙම ව්‍යාපෘතිය 2017 ජුනි 26 වන දින ආරම්භ කරන ලද අතර 2025 ජුනි 30 වන දිනට නිම කිරීමට නියමිතව තිබුණි. ඉතිරි මාස හය තුළ ව්‍යාපෘතිය නිම කිරීමට හැකි වේද යන්න අවිනිශ්චිතය.	මේ වන විට IFAD ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ක්‍රියාකාරකම් කරන ලද ඉල්ලීම් සැලසුම් කළ සමාලෝචනය කාල රාමුව තුළ කරමින් සිටින අතර අවසන් කළ බොහෝ විට SAPP යුතුය. 2026.06.30 දක්වා ඉතිරි මුදල භාවිතා කිරීමට දීර්ඝ කිරීමක් ලැබෙනු ඇත.		

3.2 උභයෝජිත සම්පත්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
(අ) ව්‍යාපෘතිය 2023 ජුනි 30 දිනට අවසන් කළ යුතු වුවද, ව්‍යාපෘතිය 2025 ජුනි 30 දක්වා ක්‍රියාත්මක කිරීමට IFAD විසින් අනුමත කර තිබුණි. 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට අරමුදල් භාවිතයේ ප්‍රගතිය සලකා බැලීමේදී, IFAD ණය මුදල ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 54.4 ක වෙන් කළ අරමුදල්වලින් ව්‍යාපෘතිය සඳහා ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 37.8 ක් පමණක් භාවිතා කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය සියයට 69 කි. එබැවින් ඉතිරි වසරක කාලය ඉතිරි අරමුදල් ප්‍රමාණය සමඟ සලකා බැලීමේදී අරමුදල් භාවිතය අකාර්යක්ෂම බව නිරීක්ෂණය විය.	අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් මෙම දීර්ඝ කිරීම අනුමත කර ඇති අතර, බොහෝ විට SAPP හට 2026.06.30 දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවි ප්‍රජාවට සේවය කිරීමට හැකි වනු ඇත.	අරමුදල් කාර්යක්ෂමව භාවිතා කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.මිලියන 5,000 ක ප්‍රතිපූර්ණය කළ හැකි විදේශ ණය සඳහා වෙන් කළ මුදලින් රු.මිලියන 2,960 ක් පමණක් ව්‍යාපෘතිය සඳහා යොදාගෙන ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. එබැවින් මුළු ප්‍රතිපාදනවලින් සියයට 40 ක් නියෝජනය වන රු.මිලියන 2,039 ක ප්‍රතිපාදන ව්‍යාපෘතිය විසින් ප්‍රයෝජනයට ගෙන නොතිබුණි.	මිල්කෝ සමාගම සඳහා උපකරණ මිලදී ගැනීම ප්‍රමාද වීම සහ තාක්ෂණික ප්‍රමාදයන්, නැවත ඇගයීම, නැවත ගොඩනැගීම වැනි ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාපටිපාටියේ ඇති ගැටළු හේතුවෙන් රු.මිලියන 2,000 කට වඩා වටිනා ගෙවීම් ඉදිරියට ගෙවීමට පවතී.	අරමුදල් කාර්යක්ෂමව භාවිතා කළ යුතුය.

3.3 මතභේදාත්මක ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
(අ) වගාවන් සඳහා ආරක්ෂිත ගෘහ හා බිංදු ජල සැපයුම් පද්ධතියක් ඉදිකිරීමට එච් ඇන්ඩ් ඩී ඇග්‍රෝ ටෙක් (පුද්ගලික) සමාගම සමඟ ගිවිසුමක් අත්සන් කර තිබුණි. මෙම ගිවිසුම සඳහා රජයේ පාර්ශ්වයෙන් එනම් SAPP ආයතනය නියෝජනය කරමින් කිසිවෙකු අත්සන් කර නොමැති අතර SAPP ආයතනයේ නම පමණක් යොදාගෙන ඇති බවත් එසේ පැවතියද එච් ඇන්ඩ් ඩී ඇග්‍රෝ ටෙක් (පුද්ගලික) සමාගම වෙත රජයේ මුදල් බැර කිරීම ගැටළු සහගත බව හා එම ගිවිසුම නීත්‍යානුකූල නොවන බව විගණනයේ දී නිරීක්ෂණය විය. එසේම එම ආයතනය තම වගකීම් නිසි ලෙස ඉටු කොට නොමැති බවත් ඒ සම්බන්ධව කිසිදු නීත්‍යානුකූල ක්‍රියාමාර්ගයක් SAPP ආයතනය විසින් ගෙන නොමැති බවත් නිරීක්ෂණය විය.	SAPP සමඟ යෝජිත සහ එකඟ වූ පරිදි, ඔවුන්ගේ කෘෂි ව්‍යාපාර සඳහා ආරක්ෂිත ගෘහ ඉදිකිරීමේ අරමුණින් තරුණ තරුණියන්ට ණය නිකුත් කර ඇත. ඔවුන්ට එය තනිවම කිරීමට හෝ වෙනත් ඕනෑම පාර්ශ්වයක් ලවා එය කරවා ගැනීමට විකල්පයක් ඇත.	SAP වැඩසටහන යටතේ ව්‍යාපෘති නිසි ලෙස අධීක්ෂණය කළ යුතුය.

- (ආ) එව් ඇන්ඩ් ඩී ඇග්‍රෝ ටෙක් (පුද්ගලික) සමාගම හා ප්‍රතිලාභීන් අතර ගිවිසුම් ගත වීමක් නිරීක්ෂණය විය. එම ගිවිසුම් ප්‍රකාරව ප්‍රවර්ධක ආයතනය විසින් තාක්ෂණික නිර්දේශයන් හා උපදෙස් ලබාදෙන බවට එකඟ වී තිබුණද එවැනි උපදෙස් ලබා දී නොමැති බවත්, ඒ හේතුවෙන් වගාව විනාශ වී ඇති බවත් ප්‍රතිලාභීන්ගේ ප්‍රකාශ වලින් අනාවරණය විය.
- (ඇ) රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ක්‍රියාත්මක බිම්මල් වගා කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේදී, උදුන සැදීම හා උර සැදීම, මඩුව ඉදිකිරීම සඳහා SAP වැඩසටහන මගින් එක් ප්‍රතිලාභියෙකුට රු.30,000 ක ප්‍රදානයක් ලබා දී තිබුණි. ප්‍රවර්ධකයා ජනතා ජීවනෝපාය සංවර්ධන පදනම සඳහා රු.3,031,480 ක් ප්‍රතිලාභීන් සඳහා වියදම් නොකර ප්‍රවර්ධක ආයතනයේ වියදම් සඳහා රඳවාගෙන තිබුණි. තවද, උදුන සැකසීම සඳහා ඇස්තමේන්තුවක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.
- (ඈ) ජනතා ජීවනෝපාය සංවර්ධන පදනම 2022.12.31 වන විට ලබා දී ඇති දායකත්වය ලෙස රු.මිලියන 5.3 ක වටිනාකමක් වැඩසටහනේ ගිණුම් වාර්තාවල පෙන්වනු ලැබූ, 2023 ජුනි වන විට ප්‍රවර්ධක ආයතනය ඉදිරිපත් කර තිබූ වටිනාකම රු. මිලියන 3.8ක් පමණි. ඒ අනුව, ආයතනයේ දායකත්වය ලෙස රු. මිලියන 3.8 ක් පමණක් ලබා දීමත්, එකඟ වූ ඉතිරි දායකත්වය ලබා නොදීම හා නිසි පරිදි වාර්තාගත නොකිරීම හේතුවෙන් ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් යෙදවිය යුතු රාජ්‍ය මුදල් පෞද්ගලික ව්‍යාපාරයේ කටයුතු වෙනුවෙන් භාවිතා කර තිබුණි. ප්‍රවර්ධක වන ජනතා ජීවනෝපාය සංවර්ධන පදනම වෙත වැඩසටහන විසින් රු.මිලියන 34.56ක මුදලක් අවස්ථා කිහිපයකදී ප්‍රදානය කර තිබුණි. එම මුදල් වලින් සැපයුම්කරුවන්ට ගෙවීම් කිරීමේදී රු.700,000 සිට රු.මිලියන 7 දක්වා ගෙවීම් කිරීමට මුදල් රෙගුලාසි 385 උල්ලංඝනය කරමින් වෙක්පත් වෙනුවට මුදල් භාවිතා කර තිබුණි.
- (ඉ) 4Ps ව්‍යාපෘතිය සඳහා උපාංග සහිත තණකොළ කපන උපකරණ මිලදී ගැනීමේ ප්‍රසම්පාදනය ෆාම් ලයිස්ට් (පුද්ගලික) සමාගමට ලබා දී ඇතත්, ව්‍යාපෘතියේ අවශ්‍යතාවය අනුව එකවර සපුරාලීමට සමාගමට ප්‍රමාණවත් ධාරිතාවක් නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ගිවිසුමට අනුව භාණ්ඩ, ගිවිසුම අත්සන් කළ දින සිට සති
- කෘෂිකර්ම කෘෂිකර්ම කළමනාකරණ තාක්ෂණික මග යුතුය.
- දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදේශකයින් පිළිවෙත් පිළිබඳ පෙන්වීම ලබා දිය යුතුය.
- ප්‍රතිලාභීන්ට උපදෙස් දීම වැඩසටහන මගින් සැපයිය යුතුය.
- ප්‍රවර්ධකයා හරහා ලැබුණු ප්‍රතිලාභ පිළිබඳව ප්‍රතිලාභීන්ට දැනුම් දිය යුතුය.
- දෛනික වැටුප් සහිත වැඩ සඳහා, ඒවායේ දෛනික අනුපාත සඳහා සවස් කාලයේ වෙක්පත් මගින් ගෙවිය නොහැක. එය ප්‍රායෝගික නොවේ.
- ප්‍රවර්ධකයා විසින් මු.රෙ. 385(i) අනුගමනය කළ යුතුය.
- ණය ලබා දීම සඳහා සුදුසුකම් ලත් ගොවීන් තීරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය කාලය ගතවන බැවින්, දී ඇති කාල සීමාව තුළ බෙදා හැරීම සම්පූර්ණ කළ නොහැකි විය.
- ලංසුකරු සමඟ ඇති ගිවිසුම් ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීමට පියවර ගත යුතුය.

8-12 කට අතර ලබා දිය යුතු වුවද, සමාගම මුළු ඒකක ප්‍රමාණය අදියර 7 කින් ලබා දී තිබුණි. පළමු බෙදාහැරීම දින 125 කට පසුව එනම් ගිවිසුම අත්සන් කළ දින සිට සති 18 කට පසුව සිදු කර තිබුණි. ප්‍රසම්පාදනයේ මුළු ඒකක ප්‍රමාණය සැපයීම සඳහා සති 76 ක් ගතවී තිබුණි. එබැවින්, අපේක්ෂිත අරමුණු අපේක්ෂිත කාල රාමුව තුළ ඉටු කර ගත නොහැකි විය.

- (ඊ) එම තණකොළ කපන උපකරණ 5,894 මිලදී ගෙන බඩ ඉරිඟු ගොවීන් අතර බෙදා හැර තිබුණි. නමුත් බෙදා හැරීම පිළිබඳ තොරතුරු ව්‍යාපෘතියේ ව්‍යාපාර සංවර්ධන අංශය සහ M&E අංශය විසින් නඩත්තු කර නොතිබුණි.
- (උ) 4Ps ව්‍යාපෘතියෙහි කිරි ගොවීන් සඳහා තණකොළ කැබලි කිරීමේ යන්ත්‍ර 2000ක් මිලදී ගැනීමේ ප්‍රසම්පාදනයක් ව්‍යාපෘතිය විසින් සිදු කර තිබුණි. මෙම ප්‍රසම්පාදනය කලණ ඉංජිනේරුන් ටෙක්නොලොජීස් ආයතනයට ලබා දී තිබූ අතර ගිවිසුම 2022 අගෝස්තු 02 වන දින අත්සන් කර තිබුණි. ගිවිසුමට අනුව, ගිවිසුම අත්සන් කළ දින සිට සති 8-12 ක් ඇතුළත තණකොළ කැබලි කිරීමේ යන්ත්‍ර ලබා දිය යුතුය. නමුත් කලණ ඉංජිනේරුන් ටෙක්නොලොජීස් ආයතනය සති 68කින් කාණ්ඩ 24කින් යන්ත්‍ර ලබා තිබුණි. මුළු ප්‍රසම්පාදනය සැපයීමට සැපයුම්කරුට වසර එකහමාරකට වැඩි කාලයක් ගත වී තිබුණි. මෙම ප්‍රමාදය සඳහා හෝ පාඩුව අයකර ගැනීමට SAPP කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි. තවද, මෙම ප්‍රමාදය හේතුවෙන් SAPP විසින් වැට් බදු ලෙස රු. 18,696,380ක් අතිරේකව ගෙවා තිබුණි.
- ප්‍රදාන ලබන ගොවීන්ගේ තොරතුරු නිසි ලෙස නඩත්තු කරන ලෙස BD සහ M&E අංශවලට උපදෙස් දී ඇත.
- ව්‍යාපෘතිය විසින් විස්තර නිසි ලෙස නඩත්තු කළ යුතුය.
- කලණ ඉංජිනේරුන් ටෙක්නොලොජීස් ආයතනය විසින් 4Ps ව්‍යාපෘතිවල කිරි ගොවීන් සඳහා තණකොළ කැබලි කිරීමේ යන්ත්‍ර 2000ක් ලබා දීම ප්‍රමාද වීම නිසා අතිරේක වියදමක් වන රජය විසින් බෙදාහැරීමේ කාලය අතර කාලය තුළ පැනවූ වැට් බද්දට හේතු විය. ප්‍රමාදය සඳහා හේතු රාශියකි.
- ව්‍යාපෘතියේ යෝජනාවට අනුව ගොවීන් තෝරා ගත යුතු අතර ලංසුකරු සමඟ ඇති ගිවිසුම්වලට අනුව කටයුතු කළ යුතුය.